اخبار

اتصال ۹۸درصد مجوزهای کسب و کار به درگاه ملی مجوزها

بنابر اعلام وزارت اقتصاد، ۹۸ درصد مجوزهای کسب و کار تا ۲۶ بهمن ماه به درگاه ملی مجوزها متصل شدند که نتیجه عملکرد دولت سیزدهم در زمینه تسهیل محیط کسب و کار در کشور است.

به گزارش زمان به نقل از وزارت اقتصاد ودارایی، ۱۵ دستگاه تمام مجوزهایشان را به درگاه ملی مجوزهای کشور متصل کرده اما به دلیل تعلل برخی دیگر از دستگاه‌ها، اتصال ۹۸ درصد مجوزهای دستگاهی به درگاه ملی مجوزها محقق شده است. بر این اساس تعداد ۱۵ دستگاه صد در صد مجوزهایشان را به درگاه ملی مجوزها متصل کرده‌اند. همچنین از وزارت جهاد کشاورزی تعداد ۱۹ عنوان مجوز، وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی ۱۳ عنوان، وزارت صنعت، معدن و تجارت ۱۲ عنوان، شهرداری کلانشهرها ۹ عنوان، وزارت راه و شهرسازی ۷ عنوان مجوز، بانک مرکزی ۵ عنوان، وزارت آموزش و پرورش۴ عنوان مجوز و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تعداد ۳ عنوان مجوز به درگاه ملی مجوزها متصل نشده است. در این میان دستگاه‌هایی که هنوز مجوزهایشان به درگاه ملی مجوزها متصل نشده عبارتند از قوه قضائیه، وزارت کشور و جامعه حسابداران رسمی. بر اساس این گزارش دستگاه‌هایی که هنوز شرایط صدور مجوزهایشان را به درگاه ملی اعلام نکرده‌اند نیز عبارتند از کانون وکلای دادگستری، سازمان نظام مهندسی ساختمان، سازمان برنامه و بودجه و فدراسیون‌های ورزشی.

تسویه مطالبات قطعه سازان تا پایان سال

رئیس انجمن همگن قطعه سازی گفت: مقرر شده مطالبات قطعه سازان از خودروسازان تا پایان سال پرداخت شود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، محمدرضا نجفی منش در مورد مطالبات قطعه سازان از خودروسازان اظهار کرد: بر اساس آماری که تا یک ماه پیش جمع آوری کردیم مشخص شد خودروسازان بدهی بالغ بر ۵۰ هزار میلیارد تومانی به قطعه سازان دارند و قرار بود این مطالبه تا پایان دی ماه پرداخت شود.رئیس هیأت مدیره انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی کشور افزود: با این حال وزارت صمت اعلام کرد که ۳۲ هزار میلیارد تومان بدهی معوق قطعه سازان از خودروسازان تا پایان سال پرداخت خواهد شد.وی تصریح کرد: باید توجه شود که در حال حاضر ماهانه به صورت میانگین ۴ درصد تورم داریم بنابراین وقتی جنسی به خودروساز تحویل می‌دهیم و پول را ۱۲۰ روز دیگر می‌گیریم یعنی ۱۶ درصد از ارزش پول قطعه ساز از بین می‌رود. نجفی منش گفت: پیشنهاد ما این بود که برای گردش مالی، پرداخت‌ها به صورت یک ماهه شود و اگر به هر دلیلی عقب افتاد آن میزانی که از ارزش پول کم شده را به آن مبلغ اضافه کنند؛ یعنی اگر ۴ درصد تورم داشتیم آن ۴ درصد به مطالبه قطعه ساز اضافه شود. فعلاً هیچ پاسخی برای این پیشنهاد به دست ماه نرسیده است. وی افزود: نگرانی ما این است که با توجه به مسائلی که پیش آمده تولید قطعه سازی به سمت توقف حرکت می‌کند. قطعه ساز باید از نظر مالی تأمین شود تا بتواند به تولید ادامه دهد.

عرضه گوشت گرم وارداتی در میادین

بنابر اعلام مدیرعامل سازمان میادین میوه و تره بار از این هفته گوشت گرم وارداتی گوسفندی و گوساله در میادین عرضه می شود.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، ایوب فصاحت که در یک برنامه تلویزیونی صحبت می کرد با اشاره به عرضه گوشت قرمز در میادین میوه و تره بار گفت: عرضه گوشت گرم وارداتی گوسفند و گوساله به صورت بسته بندی شده از این هفته در میادین میوه و تره بار شروع می شود. وی ادامه داد:ظرف ۱۰ روز آینده نیز به میزانی که مردم نیاز دارند توزیع گسترده صورت می گیرد. وی افزود: گوشت گوسفندی به صورت شقه عرضه خواهد شد و قیمت آن نیز ۲۳۲ تا ۲۳۵ هزار تومان است. هفته آینده نیز قیمت گوشت گوساله را تعیین خواهیم کرد.

تخم‌مرغ مورد نیاز ایام نوروز تامین است

رییس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران تخمگذار گفت: تخم مرغ مورد نیاز شب عید و ایام نوروز تامین است و هیچ کمبودی در این زمینه وجود ندارد.

به گزارش زمان به نقل از سازمان مرکزی تعاونی روستایی ایران، حمیدرضا کاشانی، رئیس هیأت مدیره اتحادیه سراسری مرغداران تخمگذار درباره وضعیت بازار تخم مرغ گفت: طبق برنامه ریزی وزارت جهاد کشاورزی، سالانه یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن از این محصول تولید و به بازار داخلی عرضه می‌شود.وی اظهار داشت: هرچند ماهانه میزان اندکی از این محصول صادر می‌شود، اما تخم مرغ مورد نیاز کشور تأمین است و هیچ مشکلی در این زمینه وجود ندارد.

رئیسی: از فتنه اقتصادی به سلامت عبور می‌کنیم

تورم را بی‌تردید کنترل خواهیم کرد

رییس جمهور تاکید کرد که وضع تورمی فعلی را بی‌تردید کنترل خواهیم کرد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، سید ابراهیم رییسی در دیدار مسئولان نظام با رهبر انقلاب طی سخنانی با بیان اینکه فلسفه بعثت، انسان‌سازی و جامعه‌سازی قرآنی است، گفت: پس از انقلاب اسلامی دشمنان همچون صدر اسلام با جنگ نظامی، اقتصادی، سیاسی و تبلیغاتی مقابل ملت ما صف‌آرایی کرده‌اند اما مردم ایران با استقامت مثال‌زدنی خود انواع توطئه‌های سلطه‌گران را ناکام گذاشته‌اند.

رئیسی با قدردانی از حماسه‌سازی اخیر مردم در راهپیمایی ۲۲ بهمن، آن را مسئولیتی مضاعف برای کلیه دست‌اندرکاران مسائل کشور برشمرد و تأکید کرد: با مشارکت مردم هیچ مشکلی غیرقابل حل نیست و به رهبری و مردم عزیز کشورمان عرض می‌کنیم که وضع تورمی فعلی را بی‌تردید کنترل خواهیم کرد.

رئیس جمهور همچنین با اشاره به محاسبات غلط دشمنان درباره ملت ایران از جمله در حوادث پاییز گذشته، تصریح کرد: غربی‌ها تا دیروز مدعی دنبال کردن توافق بودند اما وقتی ناچار به پذیرش خواسته‌های به حق مردم ایران شدند، با آغاز اغتشاشات میز مذاکره را ترک کردند و با روی آوردن به آشوب، گفتند ادامه کار را در خیابان دنبال می‌کنیم اما جمهوری اسلامی ایران با حضور عزت‌مندانه و سازنده در مجامع بین‌المللی، منافع ملت را استیفا خواهد کرد.

استقبال فروشگاه‌ها از فروش کالاهای تخفیف‌دار

مدیرکل بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهادکشاورزی با اشاره به اینکه استقبال فروشگاه های زنجیره ای از طرح "فجر تا فطر" بیشتر شده،گفت: طرح تخفیف ۱۰ تا ۲۵ درصدی بر ۳۴ قلم کالای اساسی تا پایان ماه رمضان ادامه خواهد داشت تا مردم برای شب عید و ماه رمضان مشکلی در تأمین مایحتاج خود با قیمت های ارزان نداشته باشند .به گزارش زمان به نقل ازایسنا.

مسعود امراللهی که در یک برنامه تلویزیونی صحبت می کرد با اشاره به اینکه وزارت جهاد کشاورزی از مزرعه تا سفره مسئول غذای مردم است،اظهار کرد: در ایام دهه فجر ایده ای جهت ارزان سازی غذای مردم در شب عید و ماه رمضان بررسی و قرار شد که با همکاری بخش خصوصی و اتحادیه فروشگاه های زنجیره ای طرحی تحت عنوان "فجر تا فطر" اجرایی شود.

وی ادامه داد: بر اساس این طرح مقرر شد که حدود ۳۴ قلم کالای اساسی و مایحتاج عمومی مردم اعم از برنج، مرغ، گوشت قرمز، روغن، لبنیات، حبوبات، چای و کنسروها با مدلی که خود اتحادیه ها در نظر دارند با تخفیف ۱۰ تا ۲۵ درصدی عرضه شود.

وی افزود:این طرح تا پایان ماه مبارک رمضان ادامه خواهد داشت. امسال عید و ماه رمضان با یکدیگر تقارن دارند و خرید مردم بیشتر خواهد شد و وظیفه ما این است که کالا به وفور با قیمت ارزان در دسترس مردم باشد.

وی تصریح کرد:در آغاز طرح تعدادی فروشگاه وارد کار شدند و در حال حاضر نیز استقبال فروشگاه های زنجیره ای از این طرح بیشتر شده است.

امراللهی با بیان اینکه کالاها از تولید تا فروش مشمول تخفیف شده اند، گفت: سازمان حمایت درصد سودی را هم برای تولیدکننده و توزیع کننده در کالاهای مختلف لحاظ کرده است.

اقدامی که در اینجا صورت گرفته این است که تولیدکننده و توزیع کننده به نسبت، درصدهای سود را کم کنند که تخفیف بین ۱۰تا ۲۵ درصد باشد.

البته تعدادی کالای محدود هم تا ۳۰درصد تخفیف خواهند داشت .وی در پایان گفت: سنوات گذشته وقتی نزدیک به روزهای پایانی سال می شدیم با گران‌فروشی مواجه بودیم.

امسال فرهنگ سازی صورت گرفت که به جای گران شدن ارزان سازی نیز صورت بگیرد.

ثبت یک میلیون و ۱۴۱هزار شغل در سامانه رصداشتغال

رییس دبیرخانه شورای‌عالی اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد: یک میلیون و ۱۴۱ هزار نفر در سامانه جامع رصد، پایش و نظارت بر اشتغال خدماتی جمله صدور مجوز، تسهیلات و مشاوره دریافت کردند.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، قاسم رستم پور با اشاره به فعالیت سامانه رصد اشتغال، اظهار داشت: بیش از ۲ میلیون خدمت اعم از تسهیلات و مجوز کسب و کار از سوی دستگاه‌ها به این یک میلیون و ۱۴۱ هزار نفر ارائه شده است. وی بیان داشت: دولت سیزدهم وعده سالانه ایجاد یک میلیون و ۲۱۲ هزار شغل را داده است که در این راستا و بنابر اظهارات دستگاه‌های اجرایی ۹۴ درصد پیشرفت داشته است. ولیکن وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی وظیفه نظارت وصحت سنجی این تعداد را دارد و اکنون در حال اجرا است. وی افزود: سامانه رصد، پایش و نظارت بر اشتغال یکی از مهم‌ترین شاخص‌های نظارت بر مشاغل ایجاد شده است و هر نوع خدماتی از جمله صدور مجوز، تسهیلات، مشاوره و سایر موارد به متقاضیان که در این سامانه توسط دستگاه‌ها ارائه می‌شود ثبت و مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

وی با بیان اینکه در سامانه رصد اشتغال ۱۸ هزار و ۱۴۱ کاربر فعال هستند، گفت: ناظران ملی و استانی از جمله نمایندگان مجلس شورای اسلامی، فرمانداران، استانداران، مدیران و کارشناسان در بخش دولتی و اجرایی دسترسی به اطلاعات و آمار و نحوه فرایند اشتغال دارند.رستم پور خاطر نشان کرد: در این سامانه امکان نظارت بر طرح‌های ملی اشتغال فراهم شده است و بر اساس کدملی افرادی که خدمات دریافت کرده‌اند، پیگیری‌ها صورت می‌گیرد.وی از نظارت سه مرحله ای بر مشاغل خبر داد و گفت: سه مرحله نظارت و صحت سنجی نسبت به مشاغل ایجاد شده در سامانه صورت می‌گیرد، در مرحله اول از سوی وزارت کار پیامکی جهت مراجعه به سامانه استعلام شغلی برای مشاهده داده ثبت شده مجری ارسال می شود ودر مرحله دوم تماس و در مرحله سوم نظارت به‌صورت حضوری انجام می‌شود.

وی ابراز داشت: تماس‌ها از طریق سامانه‌ای با شماره ۰۹۲۰۰۰۰۶۳۷۳ مشخص وزارت صورت می‌گیرد و اگر نقضی در خدمات‌رسانی باشد از طریق متقاضیان جویای کار اعلام و توسط کارشناسان بررسی می‌شود.

معاون وزیر راه با اشاره به اجرای بسته تشویقی اعلام کرد:

جهش چهاربرابری در نوسازی بافت‌های فرسوده

معاون وزیر راه وشهرسازی گفت:برای اولین بار واحدهای مسکونی بامساحت کمتر از ۵۰ مترمربع که امکان تجمیع ندارند می‌توانند پروانه ساختمانی دریافت کنند.

به گزارش زمان به نقل از شرکت بازآفرینی شهری ایران، محمدآئینی معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران در گفت و گو با برنامه صف اول شبکه خبر صدا وسیما با اشاره به این که ۹۰ درصد کشور روی گسل‌های زلزله واقع شده است، عنوان کرد: بنابراین زلزله تهدیدی مهم به شمار می‌رود که گریزی از آن نیست، از سوی دیگر سطح وسیعی از شهرها را بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری تشکیل می‌دهد که بالغ بر ۱۶۶ هکتار می‌شود، در این محدوده حدود ۴۹ درصد بناها یعنی به طور متوسط ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار بنای ناپایدار وجود دارد که ۱۰ میلیون نفر در آن‌ها ساکن‌اند. مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران ادامه داد: بنابراین چاره‌ای جز شتاب بخشی به روند نوسازی بافت‌های فرسوده نداریم، متأسفانه سیاست‌های گذشته نیز از کارایی لازم برخوردار نبوده‌اند و در مجموع تاکنون حدود ۲۲۰ هزار واحد نوسازی و به ازای آن ۷۱۰ هزار واحد ساخته شده است که این امر نشان از ظرفیت این بافت‌ها برای ساخت مسکن دارد.معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به این که سه مانع اصلی در نوسازی بافت‌های فرسوده وجود دارد، توضیح داد: یکی از موانع جدی این است که ساکنان این بافت‌ها توانایی مالی، فنی و اجرایی لازم جهت نوسازی را ندارند. از سوی دیگر سازندگان به دلیل اقتصادی نبودن سرمایه‌گذاری در این بافت‌ها از انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری و حضور در این مناطق برخوردار نیستند، مانع مهم دیگر عدم وجود حلقه‌های واسط میانی است که بتواند این دو گروه را به یکدیگر وصل کند. آئینی راهبرد عملیاتی نوسازی بافت‌های فرسوده را توانمندسازی دوگروه یاد شده عنوان کرد و گفت: چنانچه این معادله برای سازندگان اقتصادی شود جهت ورود به بافت‌های فرسوده پیش‌قدم خواهند شد؛ برای این منظور بسته‌های تشویقی مؤثری در حوزه‌های مختلف اداری، مالی و شهرسازانه طراحی و تدوین شده است. اخیراً نیز بسته تشویقی جدیدی به تصویب شورای‌عالی و معماری رسید و توسط وزیر راه و شهرسازی با عنوان بسته تشویقی ۱۹ بندی نوسازی بافت‌های فرسوده ابلاغ شد. در بسته تشویقی شهرسازانه اخیر وظایف همه دستگاه‌ها مشخص شده است. همچنین مشخص شده نوسازی بافت فرسوده در سطح شهرها، محلات و کوچه‌ها چگونه اجرایی شود؛ در واقع این بسته جامع‌تر است.وی با اشاره به اینکه بعد از ابلاغ این مصوبه عزم و همگرایی ملی برای نوسازی بافت‌های فرسوده به وجود آمده است، تصریح کرد: این مصوبه برای اجرا نیازمند مقدماتی است اما در سه ماه آینده شاهد جهشی در نوسازی بافت‌های فرسوده خواهیم بود.

در دو کلانشهر کشور یعنی تهران و تبریز که اجرای این مصوبه را آغاز کرده‌اند، میزان دریافت پروانه در بافت‌های فرسوده افزایش داشته است و در تهران در برخی مناطق بالای ۲۰۰ درصد و در تبریز ۱۸۰ درصد رشد پروانه نسبت به سال گذشته داشتیم. وی با بیان این که تجربیات دوره‌های گذشته نشان از این دارد، هرگاه بسته تشویقی شهرسازانه وجود داشته شاهد رشد نوسازی بوده‌ایم، اظهارکرد: سال گذشته برای ۵۱ هزار پروانه ساخت بافت فرسوده در کل کشور صادر شده که انتظار می‌رود بعد از اجرای این مصوبه شاهد جهش چهار برابری در این حوزه باشیم، هدف این است که سالانه ۲۰۰ هزار واحد بافت فرسوده نوسازی شود، چنانچه بتوانیم میزان واحدهای ناپایداری در هر شهرها به کمتر از ۵۰ درصد برسانیم آن زمان می‌توان گفت در این کار موفق شده‌ایم.وی در پاسخ به این که چه زمانی به این هدف خواهیم رسید، عنوان کرد: همان طور که گفتم هدف این است سالی ۲۰۰ هزار واحد به شکل نقطه‌ای نوسازی شود.طبیعت کار نوسازی بافت در ابتدای کار، کند خواهد بود، اما طی سال‌های بعد کار سریع‌تر پیش خواهد رفت. با همراهی شهرداری‌ها که مسؤولیت قانونی دارند و ورود بخش خصوصی و سازندگان و انبوه سازان می‌توان کار را پیش برد.به گفته آئینی در بسته تشویقی دیده شده است که بعد از شش ماه بسته مجدداً مورد بررسی قرارگرفته و در صورت نیاز بازنگری شود، این بسته کاملاً انعطاف پذیر است و به شهرداری‌ها اجازه داده شده که بسته‌ای تکمیلی متناسب با شرایط شهر خودشان را تهیه و به تصویب کمیسیون ماده پنج برسانند.آئینی در پاسخ به این که در پایان دولت سیزدهم میزان نوسازی بافت‌های فرسوده چه میزان خواهد بود، اظهارکرد: در قالب طرح نهضت ملی مسکن، نوسازی سالانه ۲۰۰ هزار واحد مسکونی در نظر گرفته شده و تا پایان دولت به ۶۰۰ هزار واحد می‌رسد اما قرار است متناسب با طرفیت ایجاد شدخ از این هم بیشتر شود.آئینی در ادامه به تشریح بسته تشویقی ۱۹ بندی پرداخت و در خصوص امتیازات درنظر گرفته شده برای سازندگان توضیحاتی ارائه کرد و گفت: اکنون ساخت پروانه در تهران حدود هشت ماه طول می‌کشد اما در این بسته قرار است زمان اخذ پروانه ساخت در بافت فرسوده به کمتر از یک ماه و حدود دو هفته برسد. علاوه بر این شهرداری‌ها موظفند برای پروانه ساخت در بافت فرسوده از ۵۰ تا ۱۰۰ درصد تخفیف بدهند و مبلغ آن را از دولت بگیرند.

در خیلی از شهرداری‌ها این تخفیفات به مرز ۱۰۰ درصد رسیده است. همچنین برابر ضوابط قانونی در بافت فرسوده انشعابات قبلی محفوظ است و انشعابات جدید هم خارج از نوبت وصل می‌شود و زمان برای دریافت انشعابات هم کم خواهد شد.وی ادامه داد: در بخش مالی هم کاغذبازی‌ها برای دریافت تسهیلات بافت فرسوده به حداقل می‌رسد. همچنین خط اعتباری ویژه برای بافت فرسوده هم داریم که مبلغ این نوع تسهیلات در تهران ۴۵۰ میلیون تومان، در کلانشهرها ۴۰۰ میلیون تومان و در سایر شهرها ۳۵۰ میلیون تومان است. همچنین متقاضیان می‌توانند از تسهیلات خودمالکی نهضت ملی مسکن استفاده کنند که مبلغ آن در تهران ۴۵۰ میلیون تومان، در کلانشهرها ۴۰۰ میلیون تومان، در مراکز استان‌ها ۳۵۰ میلیون تومان و در سایر شهرها ۳۰۰ میلیون تومان است و مردم می‌توانند با توجه به شرایط‌شان از بین دو نوع تسهیلات مذکور انتخاب کنند. تاکنون ۴۵ هزار واحد مسکونی برای دریافت تسهیلات معرفی شده اند. همچنین وام ودیعه اسکان موقت که مبلغ آن در تهران ۶۰ میلیون تومان و در سایر شهرها ۴۵ میلیون تومان است، به شکل قرض الحسنه با سود ۴ درصد و بازپرداخت ۳۶ ماهه پرداخت می‌شود.به گفته دبیرستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار اعطای حداکثر دو طبقه تشویقی نسبت به تراکم مجاز طرح مصوب، عدم در نظر گرفتن تراس و بالکن به عنوان تراکم، تخفیفات در پارکینگ، اجازه ساخت درب اضافی و موارد دیگری در این بسته تشویقی وجود دارد که هر کدام شرایط خاص خودش را دارد. در مجموع مشوق‌هایی که در بسته تشویقی شهرسازانه آمده، کار را برای سازنده اقتصادی می‌کند.

یادداشت

توسعه کشور با بنگاه‌های صنعتی و خدماتی

محمدمهدی آقامیری

کلمه پیشران و اصطلاح «پیشران اقتصادی» این‌روزها بیش از پیش در اقتصاد و فضای عمومی رسانه‌های کشور شنیده و به چشم می‌خورد و در بین اقتصاددانان از آن به عنوان راه‌حلی فراموش‌شده برای اقتصاد و توسعه کشور یاد می‌شود.

پیشران اقتصادی اما دقیقا چه هست و چگونه می‌تواند منجر به رشد و توسعه اقتصادی شود؟ یادداشت پیش‌رو تلاشی برای پاسخ به این پرسش‌ها و موارد مشابه است اما در بخش نخست و در تعریفی ساده، پیشران را می‌توان به لوکوموتیو یک قطار تشبیه کرد که هنگام حرکت دیگر واگن‌ها را هم با خود می‌کشد و حرکتی گروهی می‌سازد. پیشران‌های اقتصادی هم قرار است نقش همین لوکوموتیو را بازی کند و تجربه کشورهای موفق در تحول و توسعه اقتصادی هم نشان می‌دهد که در این کشورها، سیاست‌های دولتی و بالادستی به سمت حمایت از پیشران‌های اقتصادی پیش رفته و در مرحله بعد رشد اقتصادی رخ داده است. اما پیشران‌های اقتصادی چگونه در زمان و جغرافیای مشخص تعیین می‌شود و توجه به این پیشران‌ها به چه صورت رشد اقتصادی می‌سازد؟ برای پاسخ به این پرسش‌ها تکیه به پایان‌نامه‌های دانشگاهی و گزارش‌های پژوهشی مراکزی مانند مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی می‌تواند راه‌گشا باشد اما در گام نخست به رشد اقتصادی و تعاریف مخلتف از آن بپردازیم. انجمن‌های اقتصادی و مردم‌نهاد امروز ایران مجمع کارآفرینان ایران و همچنین اتاق‌های بازرگانی بخشی از تمرکز خود را بر رفع مسائل پیشران‌های اقتصادی تعریف کرده‌اند و معتقدند که پیشران‌های اقتصادی امروز ایران، ابر موسسه‌ها اقتصادی و خدماتی، شرکت‌های بزرگ، خصوصی و پیشرو در تولید هستند که اگر مسائل این شرکت‌ها رفع و قانون‌گذاری هم در راستای کمک به آن‌ها باشد، شاهد رشد اقتصادی در ایران خواهیم بود. اما این ادعا بر چه اساس و پایه‌ای است و چه دلایل و اسنادی برای آن ارائه می‌شود؟ پیش از هر چیز، نیاز است نگاهی ساده به تعریف رشد اقتصادی داشته باشیم؛ می‌دانیم که حتی درباره و در تعریف رشد اقتصادی هم نگاه‌های مختلفی مطرح است اما نگاه جامع‌تر می‌گوید که به‌طور کلی نرخ رشد یک متغیر اقتصادی، عبارت است از نسبت مقدار افزایش در آن متغیر به مقدار اولیه آن. البته در کنار نگاه و تعریف ذکر شده، موارد دیگری هم مطرح است که در ادامه اشاره‌وار چند مورد ذکر می‌شود. به‌عنوان مثال شومپیتر رشد را تغییرات آرام و تدریجی در شرایط اقتصادی بلندمدت که در نتیجه افزایش تدریجی در نرخ پس‌اندازها و جمعیت ایجاد می‌شود، می‌داند. کیندل برگر رشد اقتصادی را فقط به معنای تولید محصول بیشتر به کار می‌برد. فریدمن رشد را گسترش سیستم اقتصادی در جهات مختلف بدون تغییر در زیربنای آن می‌داند. تودارو رشد اقتصادی را فرآیند پایداری می‌داند که در اثر آن ظرفیت تولیدی اقتصاد، طی زمان افزایش می‌یابد و سبب افزایش سطح درآمد ملی می‌شود. به این تعاریف که منبع آن‌ها مقالات پایه اقتصادی است (منابع در پوشه‌ای دیگر آورده شده‌است) می‌توان ده‌ها تعریف دیگر هم افزود اما نکته مهم این است که در تمام تعاریف بالا رشد اقتصادی به‌عنوان یک پدیده کمی، تغییرات در میزان تولید ملی است؛ این تغییرات ممکن است مثبت یا منفی باشد و بنابراین رشد اقتصادی هم می‌تواند مثبت باشد و هم منفی. در جمع‌بندی این بخش، رشد اقتصادی به تعبیر ساده عبارت است از افزایش تولید یک کشور در یک سال خاص در مقایسه با مقدار آن در سال پایه.در بخش بالا به تعریف رشد اقتصادی از نگاه‌های مختلف پرداخته شد اما مهم‌تر از چگونگی محاسبه نرخ رشد اقتصادی، شناسایی پیشران‌های موثر بر رشد اقتصادی است. مشابه دیگر تعاریف، عبارات و اصطلاحات تعریف‌شده در این گزارش، درباره عوامل و پیشران‌های موثر بر رشد اقتصادی هم نگاه‌های مختلفی مطرح است که به تعدادی از آن‌ها برای روشن‌شدن موضوع پرداخته می‌شود.در همین ابتدای این بخش هم ضروری است که تاکید شود اقتصاددان‌ها و نظریه‌پردازان فراوانی از جمله سالا. ای. مارتین معتقدند که تعیین پیشران‌های رشد اقتصادی یکی از بزرگ‌ترین رازهای اقتصاد است و به همین دلیل هم اقتصاددانان هر یک عوامل زیادی را به‌عنوان پیش‌ران در افزایش و یا کاهش رشد اقتصادی موثر می‌دانند. در ایران دژپسند در مقاله‌ای عواملی مانند سرمایه انسانی و انباشت آن، تحقیق و پژوهش، سرمایه فیزیکی و آموزش را به‌عنوان مهم‌ترین پیشران‌های مؤثر بر رشد معرفی کرده‌است. در مثالی دیگر مسعودنیا و همکاران اثرات تحریم بر رشد اقتصادی را مورد بررسی قرار داده و راهبردهایی جهت تبدیل‌کردن این تهدید به فرصت را برای اقتصاد ایران پیشنهاد داده‌اند. بسیاری دیگر از اقتصاددان‌های ایرانی و مدرسان دانشگاه مانند نفیسی، قدیری و محمدی سرمایه انسانی را در رشد اقتصادی مهم دانسته‌اند و در شرایطی، بی‌ثباتی اقتصادی را نیز تأثیرگذار مهم برشمردند. به این موارد می‌توان تحصیلات، یارانه‌ها، صادرات، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و ده‌ها مورد مؤثر را هم افزود اما به نظر می‌آید هدف تا اندازه‌ای مشخص شده‌است؛ صاحب‌نظران اقتصادی و اقتصاددان‌های در مجموع دسته‌ای از عوامل و موارد را به‌عنوان پیشران‌های اقتصادی ایران نام برده یا معرفی کرده‌اند.با این توضیح به نظر می‌آید مسئله مهم دیگر، اولویت‌بندی این پیشران‌ها است؛ خوشبختانه چندین پایان‌نامه دانشگاهی در پژوهش‌ها و نظرخواهی خود از اقتصاددان‌ها، به چنین اولویت‌بندی‌هایی پرداخته‌اند که در ادامه از نتایج آن‌ها بهره گرفته می‌شود. به عبارت ساده‌تر و با مرور این پژوهش‌ها متوجه می‌شویم که هر یک از نظریه‌ها و یا اقتصاددانان برخی عوامل را به‌عنوان مهم‌ترین عوامل، برشمرده‌اند. نکته مهم این است که اهمیت این عوامل برای دیگر کشورها به‌ویژه کشورهای در حال توسعه‌ای مانند ایران، مسئله مهم این پژوهش است که باید سراغ پژوهش‌های و پایان‌نامه‌هایی رفت که پیشران‌های موثر بر اقتصاد ایران را تعریف و اولویت این عوامل نسبت به یکدیگر را در یک نگاه کلی مورد بحث قرار داده است. یکی از پایان‌نامه‌های دانشگاهی بدون در نظر گرفتن تئوری‌ها و نحوه ورود عوامل به ادبیات اقتصادی، یک‌بار همه عوامل و پیش‌ران‌ها را نسبت به یکدیگر مقایسه کرده و در نهایت هم نسبت به شناسایی اثرگذارترین و اثرپذیرترین عوامل موثر در رشد اقتصادی ایران اقدام کرده‌است. بر اساس نتایج این پژوهش دانشگاهی و مواردی مشابه که حاصل نظرخواهی از اقتصادانان و اساتید حوزه اقتصادی کشور است، مواردی مانند «بهینه کردن سیاست‌های دولتی»، «ثبات قوانین و سهولت آن»، «افزایش جهانی‌شدن اقتصاد» و همچنین «کاهش تحریم‌ها» بیشترین و مهمترین تاثیر را بر رشد پیشران‌های اقتصادی و تحول اقتصاد کشور دارند. علاوه‌براین مهم است که در رتبه اول «سیاست‌ها و رویکردهای بهینه دولت» قرار گرفته است؛ چرا که رویکرد انجمن‌های مردم‌نهاد و خصوصی امروز اقتصاد ایران هم چنین رویکرد است که اگر دولت و نهادهای تصمیم‌گیر مسائل شرکت‌های بزرگ خصوصی را رفع و رجوع کنند، شاهد رشد اقتصادی خواهیم بود. بخش دیگری از این پژوهش اما مورد مهم‌تری را بررسی و مطرح می‌کند؛ بررسی عوامل موثر بر رشد اقتصاد از نگاه و زاویه اثرپذیری. نتایج این بخش هم می‌گوید که افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بیشترین اثرپذیری را از دیگر عوامل دارد. در تشریح این نکته می‌توان ذکر کرد که دولت به جای اینکه تمرکز خود را بر تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در کشور معطوف کند باید علل ریشه‌ای و اثرگذار را مورد توجه قرار دهد و در ادامه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی با کمترین تمرکز دولت خود اتفاق خواهد افتاد.

Alborz.payam@gmail.com